

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 05/2016

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Законопроекти, запропоновані у Верховній раді України у квітні 2016 року

Сільськогосподарські землі

- Кримінальна відповідальність за безгосподарське використання земель
- Набуття права власності на землю для іноземців
- Звільнення від сплати за користування землею в зоні антитерористичної операції (АТО)
- Реорганізація або приватизація Державного Земельного Банку

Аграрне законодавство

- Регулювання закупівель зерна державними суб'єктами
- Фінансування рибної галузі
- Покращення фінансування вітчизняної науки
- Скасування Гарантійного фонду
- Зміна законодавчого регулювання виробництва цукру
- Розширення переліку об'єктів державної власності, що підлягають приватизації

Податкове законодавство

- Віднесення фізичних осіб-підприємців до виробників сільськогосподарської продукції

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у квітні 2016 року

Сільськогосподарські землі

Кримінальна відповідальність за безгосподарське використання земель

Проект Закону про внесення змін до статті 254 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за безгосподарське використання земель № 4452 від 15.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Бобов Г.Б. (партія «Відродження»))

Проектом Закону пропонується внести зміни до статті 254 Кримінального кодексу України, а саме встановити, що безгосподарське використання земель, яке спричинило тривале зниження або втрату їх родючості, виведення земель з сільськогосподарського обороту, змивання гумусного шару, порушення структури ґрунту, - караються штрафом від трьох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (один неоподаткований мінімум доходів громадян = податкова соціальна пільга складає 689 грн (близько 25 євро)) або обмеженням волі на строк від двох до чотирьох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до десяти років.

Набуття права власності на землю для іноземців

Проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України (щодо права власності іноземних інвесторів на землю) № 4455 від 15.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Заболотний Г.М. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Самопоміч», «Батьківщина», «Народний Фронт», «Відродження»))

Законопроектом передбачається уможливлення набуття у власність земельних ділянок несільськогосподарського призначення іноземними підприємствами; підприємствами, в статутному капіталі яких є іноземна інвестиція (спільні підприємства, підприємства з іноземними інвестиціями), міжнародними урядовими і неурядовими організаціями. Наразі, Земельним кодексом України (ст. 82) передбачена можливість набуття права власності на земельні ділянки несільськогосподарського призначення лише для підприємств з іноземними інве-

стиціями (іноземна інвестиція в статутному капіталі становить не менш як 10 %). Для підприємств із 100-відсотковим іноземним капіталом така можливість кодексом не передбачена.

Також законопроектом встановлюється порядок звернення юридичних осіб, створених за законодавством іншим держав, про зацікавленість у придбанні земельних ділянок несільськогосподарського призначення державної форми власності.

Звільнення від сплати за користування землею в зоні антитерористичної операції (АТО)

Проект Закону про внесення змін до статті 282 Податкового кодексу України (щодо звільнення від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності суб'єктів господарювання, які провадять діяльність на території проведення антитерористичної операції) № 4522 від 25.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Безбах Я.Я. та ін. (партія «Блок Петра Порошенка», «Народний Фронт», позафракційні))

Законопроектом пропонується доповнити статтю 282 Податкового кодексу України новим пунктом щодо звільнення від сплати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності суб'єктів господарювання, які провадять діяльність на території проведення АТО.

Законопроект покликаний узгодити положення Податкового кодексу України з положеннями Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції», яким відповідне звільнення вже передбачене.

Реорганізація або приватизація Державного Земельного Банку

Проект Закону про внесення зміни до пункту 2 розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" № 4523 від 25.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Гройсман В.Б. (Кабінет Міністрів України))

Метою законопроекту є надання можливості здійснити заходи щодо реорганізації або приватизації Державного Земельного Банку через Фонд державного майна.

Аграрне законодавство

Регулювання закупівель зерна державними суб'єктами

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії корупції на ринку зерна № 4454 від 15.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Мушак О.П. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Народний Фронт», «Відродження», «Воля Народу», «Батьківщина»))

Основною метою законопроекту є запобігання та протидія корупції в державному секторі ринку зерна, а також забезпечення відкритості і прозорості процедур закупівель зерна державними суб'єктами ринку зерна (частка держави в статутному капіталі яких становить понад 50 %), зокрема за рахунок оперативного контролю ринку зерна. Відповідно до закону, державні суб'єкти ринку зобов'язані:

- купувати зерно та продукти його переробки лише на території України;
- укладати договори з купівлі-продажу зерна та продуктів його переробки на відкритих аукціонах (публічних торгах), згідно із законодавством про державні закупівлі;
- заборонити здійснювати експортно-імпортні операції за участю резидентів офшорних зон;
- регулярно звітувати про операції та послуги, які ними купуються/надаються.

Фінансування рибної галузі

Проект Закону про внесення змін до додатка № 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" щодо фінансового забезпечення реформування рибної галузі України № 4464 від 18.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Мушак О.П. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Радикальна партія Олега Ляшка»))

Метою законопроекту є забезпечення ефективного здійснення функцій, покладених на Держрибагентство, шляхом покращення матеріально-технічної бази та забезпечення новоутворених територіальних органів Держрибагентства необхідними засобами для провадження їх діяльності. Зокрема, передбачається перерозподіл бюджетних коштів в розмірі 15 млн. грн (близько 540 тис. євро) з фінансової підтримки здешевлення кредитів в агропромисловому комплексі.

Покращення фінансування вітчизняної науки

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" щодо підвищення державної підтримки Національної академії наук України та національних галузевих академій наук № 4477 від 20.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Співаковський О.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Народний Фронт», «Воля Народу», «Самопоміч»))

Законопроектом передбачається збільшити фінансування Національної академії наук та національних галузевих академій наук за рахунок надходжень від податку на додану вартість з ввезених на територію України товарів.

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" щодо фінансування наукових установ № 4477-1 від 20.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Тимошенко Ю.В. та ін. (партія «Батьківщина»))

Законопроектом пропонується збільшити бюджетне фінансування національних академій наук (НАН) за рахунок акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів та з податку на додану вартість з ввезених на територію України товарів.

Також пропонується до 1 грудня 2016 року провести державну атестацію закладів НАН та визначити ефективність їх діяльності, вжити заходів щодо оптимізації роботи, чисельності працівників, зокрема, реорганізувати, об'єднати, ліквідувати неефективні заклади.

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" (щодо підвищення державної підтримки Національної академії наук України та національних галузевих академій наук) № 4477-2 від 28.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Вілкул О.Ю. та Павлов К.Ю. (партія «Опозиційний блок»))

Законопроектом пропонується:

- збільшити бюджетне фінансування для НАН за рахунок акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів та з по-

- датку на додану вартість з ввезених на територію України товарів;
- установити обсяг коштів державного бюджету, що спрямовується на наукову і науково-технічну діяльність в 2016 році на рівні 0,2137 % валового внутрішнього продукту;
 - відкласти 1 серпня до 1 грудня 2016 року державну атестацію закладів НАН, визначення ефективності їх діяльності, заходів щодо оптимізації роботи, чисельності працівників, зокрема, реорганізацію, об'єднання, ліквідацію неефективних заклади.

Скасування Гарантійного фонду

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно № 4531 від 27.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Гройсман В.Б. (Кабінет Міністрів України))

Законопроектом пропонується скасування Гарантійного фонду. Гарантійний фонд створювався для забезпечення майнових прав власників складських документів на зерно. Фонд відшкодовує збитки у випадку, якщо зерновий склад не має змоги повернути назад зерно, яке зберігалось на складах, в обумовлений час, в натуральному або грошовому вигляді.

Зміна законодавчого регулювання виробництва цукру

Проект Закону про визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України щодо державного регулювання виробництва і реалізації цукру № 4532 від 27.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Гройсман В.Б. (Кабінет Міністрів України))

Законопроектом пропонується відміни:

- Закон України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» як такий, що не виконав поставлених завдань, не сприяє сталому функціонуванню буряко-цукрової галузі на ринкових засадах та не забезпечує подальший розвиток галузі; (закон передбачає, поміж іншим, щомісячні повідомлення про запаси цукру у виробників та на складських підприємствах, а також про встановлення цін на цукор до 1 січня поточного року).

- Закону України «Про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції», яким передбачена норма щодо обов'язкових мінімальних цін на продаж цукрових буряків для виробництва цукру квоти «А» (квота «А» на цукрові буряки - це об'єм виробництва, який встановлюється Міністерством аграрної політики та продовольства України та розподіляється на підприємства через обласні та державні адміністрації) і цукру квоти «А» (квота «А» на цукор - це квота на цукор, отриманий з цукрових буряків квоти «А». Квота визначається Кабінетом Міністрів України та відповідає граничному розміру поставки цукру на внутрішній ринок).

Розширення переліку об'єктів державної власності, що підлягають приватизації

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації" щодо деяких об'єктів сільськогосподарської та транспортної галузей № 4536 від 27.04.2016, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Гройсман В.Б. (Кабінет Міністрів України))

Законопроектом пропонується виключити 391 об'єкт сільськогосподарської та транспортної галузей (374 підприємства сільськогосподарської галузі, зокрема, спиртової галузі, хлібопродуктів та підприємства Укрфітотерапії), з яких 116 об'єктів ліквідовано (припинено) та 78 – реорганізовано, 180 – не відповідають критеріям визначеним статтею 5 Закону України "Про приватизацію державного майна".

Також законопроектом передбачено зупинення провадження у справах про банкрутство зазначених підприємств, а також запроваджується мораторій на порушення провадження у справах про їх банкрутство протягом трьох років. При цьому слід зазначити, що такі норми не розповсюджуються на об'єкти права державної власності, що ліквідуються за рішенням власника. Запропоновані обмеження нададуть змогу уповноваженим органам управління вжити необхідних заходів для стабілізації фінансово-економічного стану підприємств.

Податкове законодавство

Віднесення фізичних осіб-підприємців до виробників сільськогосподарської продукції

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств) № 4438 від 14.04.2016, знаходиться на розгляді у комітатах (ініціатори – Івченко В.Є. та ін. (партії «Батьківщина», «Блок Петра Порошенка», «Самопоміч»))

Законопроектом пропонується поширити статус виробника сільськогосподарської продукції на фізичних осіб-підприємців та включити їх до першої і другої груп платників єдиного податку (за спеціальним спрощеним режимом оподаткування). Зокрема, сільськогосподарським підприємством пропонується вважати юридичну особу, незалежно від організаційно-правової форми, та фізичну особу – підприємця. Вони мають право на отримання відповідної системи оподаткування (спеціальний режим оподаткування для сільськогосподарських підприємств).

Автор, редакція та контакти:

Марія Ярошко, Симан Юрк
Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)
Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ
Тел. +38044/ 2356327
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

В публікації «Огляд аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація.

Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.